

"Hlasy Čechů z Volyně" v podbořanském muzeu

Pozvánka na vernisáž

V sobotu 11. 3. ve 14 hodin začíná pro volyňskou komunitu a obyvatele města Podbořan významná událost. Poprvé bude veřejnosti představena nová expozice místního muzea. Po téměř dvaceti letech se tak bude historie volyňských Čechů prezentovat jinak a snad moderněji.

Příprava nové expozice byla v posledních měsících hektická a původní datum otevření 21. 1. 2023 muselo být odvoláno. Co všechno nové expozici předcházelo?

Zhruba před pěti lety jsem nastoupil na pozici kurátora Národního muzea. Mimo několik dalších sbírkových fondů mi byl svěřen také fond Čechů z Volyně. Záhy jsem již seděl s dalšími kolegy z naší instituce na velkém jednání se zástupci města Podbořany, SČVP i projektu regionální podpory „Místa zblízka“. Primárním cílem tohoto kulatého stolu bylo domluvit se na budoucnosti stálé expozice volyňských Čechů. Původní expozice otevřená již v roce 2004 byla v tu dobu poměrně zastaralá s nedostatečnými výstavními podmínkami a většina potenciálních zájemců ji už viděla. Uvítali jsme proto všeobecný zájem

na tom, aby expozice zůstala v jednom z hlavních center volyňské reemigrace - městě Podbořanech - a byla do budoucna modernizována. Celá následná cesta za novou expozicí však nebyla jednoduchá. Problémy se týkaly například přesunu expozice z přízemí do prvního patra objektu, které s sebou přinášelo nutnost zásadních stavebních úprav nových prostor (včetně povolení od NPÚ) či problémy covidové pandemie, která fakticky způsobila nemožnost čerpat získané finance grantem z Ministerstva kultury. Vznik expozice jde tak z rozpočtových prostředků Města Podbořany. Nyní jsou výstavní prostory téměř připraveny a blíží se tak poslední fáze příprav, aby mohla být nová expozice „Hlasy Čechů z Volyně“ instalována a již konečně dne 11. 3. 2023 otevřena.

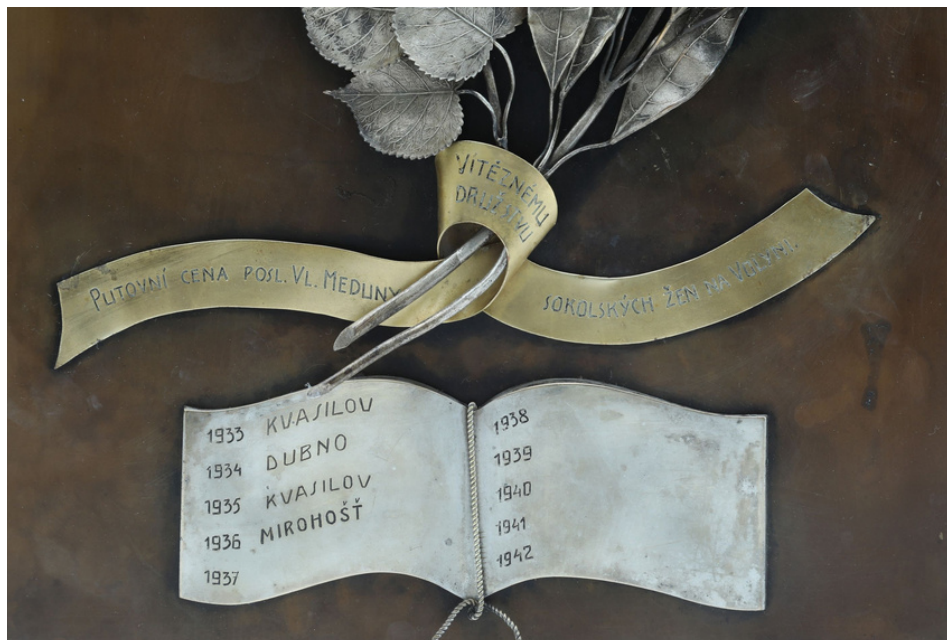
Celý příběh volyňských Čechů je nesmírně zajímavý a poutavý, ale zároveň nejenom kvůli mnoha změnám též komplikovaný. Je tak velkou výzvou zpracovat jejich osudy odpovídající formou na velmi omezeném prostoru. Mimo průvodních textů, fotografií či vzpomínek pamětníků jsme se snažili vybrat okolo osmi desítek exponátů,

"HLASY
ČECHŮ
Z VOLYNĚ"

v sobotu
11. března
od 14 hodin

Otevření nové
expozice
v Městském
muzeu
Podbořany

Adresa: Dukelská 1,
Podbořany

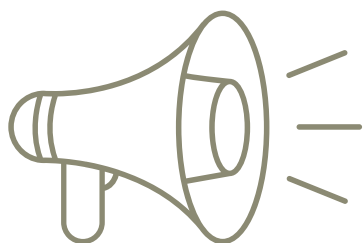
Z regionů ...

Region Žatec informuje, že zajišťuje autobus na konferenci k 80. výročí bitvy u Sokolova ve čtvrtek 9. března 2023 v Praze Domě armády. Autobus odjíždí v 7:30 hodin ze Žatce od kanceláře v Tolstého ulici, v 7:35 od Zvonu, v 7:40 od Moskvy, z Loun v 8:05 od Luny, v 8:10 od Billy. Zájemci se přihlásí vždy v pondělí od 10 do 12 hodin na telefonu 415 710 734. Příspěvek na dopravu ve výši 100 Kč na osobu bude vybírán v autobusu. Členové i jejich rodinní příslušníci jsou srdečně zváni.

Region Chomutov informuje členy o termínech setkání v roce 2023, které bude vždy poslední středu v měsíci, od 13 hodin v restauraci Čekárna nad autobusovým nádražím v Chomutově: 22. 2., 29. 3., 26. 4., 31. 5., 28. 6., 7. 9. - výroční setkání v Chomutovské knihovně, 25. 10., 29. 11., 13. prosince.

Výbor regionu Litoměřice zve své členy a jejich přátele na Výroční členskou schůzi regionu Litoměřice, která se bude konat v sále Koliby Litoměřice v sobotu dne 25. března 2023 od 10 hodin.

Výbor regionu Brno srdečně zve všechny své členy, krajany a přátele sdružení na jarní setkání dne 14. 4. 2023 od 13 hodin do Komunitního centra pro válečné veterány, Dobrovského 27c, Brno Královo pole.

kteří budou téma co možná nejlépe ilustrovat. Základním cílem bylo nabídnout veřejnosti zase jiné předměty, než které mohla v podbořanské výstavní síni vidět v minulosti. To s sebou zároveň přinášelo náročný úkol pro restaurátory Národního muzea. Řada předmětů darovaných postupně muzeu od 90. let 20. století, které se dle mého názoru zároveň řadí ve fondu k těm nejzajímavějším a neunikátnějším, byla ve velmi špatném stavu.

Předměty jsou nyní již zrestaurovány a záhy budou převezeny do expozice. K unikátním předmětům, které budou zřejmě poprvé veřejně vystaveny, se řadí například putovní cena ze Sokolských závodů na Volyni ve formě plakety s ratolestmi, darovaná poslancem polského sejmu Medunou. Tu mezi lety 1933–1936 každoročně získávalo vítězné družstvo žen v soutěži českých sokolských jednot na Volyni (bližší informace k tomuto tématu najdou zájemci v odborném článku „Sokolské jednoty Čechů z Volyně“ – k dispozici zdarma online na stránkách Národního muzea). Návštěvníci budou mít možnost také vidět další zajímavé předměty vážící se k životu na Volyni. Předměty z volyňských domácností, předměty ke kulturní a spolkové činnosti či průmyslu a zemědělství. Další vybrané exponáty se budou týkat náboženství, politických změn a období 1. a 2. světové války. V tomto ohledu zmíním například dirigentskou hůl kapelníka III. brigády čs. armádního sboru Jaroslava Židlického. Závěr expozice nabídne témata jako reemigrace a integrace volyňských Čechů do Československé společnosti. K vidění bude v této sekci mimo jiné pohár z druhé Olympiády lidového umění a tvorby volyňských Čechů z roku 1949. Doufám, že expozice splní očekávání.

Text: Ondřej Štěpánek, foto: Národní muzeum

Z dopisu: Výstava v Děčíně

Žiji zde na severu Čech a dozvěděla jsem se, že v Děčíně v městské knihovně probíhá výstava o životě volyňských Čechů. Byla jsem se na ni začátkem listopadu podívat s dcerou. Našla jsem tam i foto děvčat z Volyně, kde je i moje sestra Marie roz. Šircová, která byla v Kyjevě na kurzu zdravotních sester cca 3 měsíce, a pak hned jely na frontu. Na kurzu slavily i první výročí osvobození Kyjeva - začátek listopadu 1944. Na den 15. listopadu byla plánovaná přednáška s p. PaedDr. Jaroslavem Moravcem, nám již dobře známým znalcem problematiky volyňských Čechů. Sešlo se nás tam asi 20 osob a dvě jsme byly, co jsme se narodily na Volyni (ročník 1932 a 1936). Při diskuzi mě několik mladých lidí vyhledalo a chtěli na mě kontakt, prý nevědí, že vychází naše noviny Zpravodaj! Byla mezi námi i paní Jiřinka Kolářová s manželem, předsedkyně pražského regionu.

Sepsala Soňa Nováková rozená Šircová v roce 1936 v Moštěnici na Volyni.

Konference k 80. výročí bitvy u Sokolova

LS, z.s. spolu s ČsOL, SČVP a ČSBS Vás zvou na konferenci k 80. výročí bitvy u Sokolova, která se koná ve čtvrtek 9. března 2023 v Domě armády Na Valech, Hradčany, Praha 6. Zahájení je v 10 hod.

Podzimní setkání v Šumperku

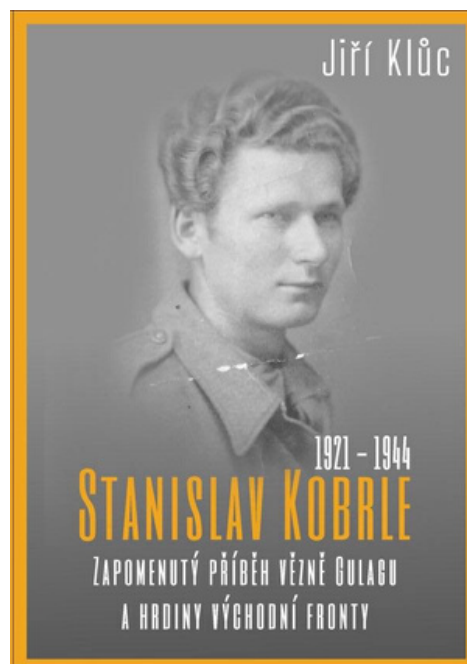
V sobotu dne 12. listopadu 2022 proběhlo v Šumperku regionální setkání členů a přátel. Setkání se účastnilo 45 osob. Tradiční úvodní slovo si vzal předseda regionu pan Jaroslav Miller, který přivítal všechny přítomné. Paní Dana Pospíšilová přítomné informovala o hospodaření regionu a Mgr. Eva Henemanová informovala o konání dětského tábora v Mladoňově. Jubilantům bylo popřáno a byly předány balíčky jako pozornost od regionu. Po pozdním obědě následovala tombola, při které se všichni přítomní dobře bavili. Tombolu předávali naše nejmladší členky slečna Lucie Henemanová a Valerie Reinerová. Po tombole proběhla příjemná konverzace mezi členy. Závěrem bych chtěla poděkovat všem členkám, které připravily pohoštění, a všem organizátorům za dobrou přípravu akce.

Text: Dana Pospíšilová, foto: Mgr. Eva Henemanová

Nová kniha o zapomenutém hrdinovi Stanislavovi Koblém

Stanislav Koblé je jedním z řady zapomenutých hrdinů naší historie. V roce 1940 uprchl z okupovaného Československa do zahraničí. Přes Polsko tehdy vedla jediná možná cesta na východ – do Sovětského svazu, kde se chtěl zapojit do boje za osvobození své vlasti. Místo toho ho stalinský režim odsoudil za ilegální překročení státní hranice na tři roky do nápravně-pracovního tábora gulagu. Po propuštění vstoupil do Československé vojenské jednotky v Buzuluku, kde se podílel na výcviku dobrovolníků. Z řad volyňských Čechů také vytvořil vlastní četou. Prošel boji u Sokolova a osvobozoval hlavní město Ukrajiny Kyjev. Nejvíce se vyznamenal v bitvě na Dukle, kde také hrdinsky padl. Ač byl hrdinou z východu, pozornosti se nedomáhal za komunistického režimu, ani po pádu totality. Jeho osudem se zabýval mladý historik Jiří Klůc. Kniha je ke koupi za cenu 79 Kč na e-mailu: sokolovo1943@seznam.cz.

Výstava Andělé v zeleném o ženách v armádě

V Komunitním centru pro válečné veterány v Praze byla v listopadu 2022 zahájena výstava Andělé v zeleném. Týká se žen v armádě, převážně těch, které působily na východní frontě ve 2. světové válce. Výstava, která volně navazuje na loňskou publikaci Aleny Flimelové a Romana Štéra s názvem Ve stínu mužů, se skládá ze dvou částí. V první mohou návštěvníci vidět řadu dobových fotografií, které přibližují osobní příběhy žen a které jsou doplněny vzpomínkami. Součástí výstavy jsou také medailonky vybraných sester. V té druhé přináší stručný pohled na působení vojenských zdravotnic v nedávné minulosti a v současnosti, když připomíná některé zahraniční operace, kterých se naši zdravotníci zúčastnili.

Na zahájení výstavy byla ministryně obrany Jana Černochová, která přirovnala prožité hrůzy žen těm, které zažívali i vojáci. „Rukama zdravotnic přímo na bojištích a v polních špitálech procházely tisícovky zmrzačených a znetvořených spolubojovníků. A spoustu svých kamarádů přitom nedokázaly zachránit a mohly jen zmírňovat jejich utrpení. Na druhou stranu měly velkou radost z každého vojáka, který se mohl vrátit na frontu,“ zdůraznila v projevu Jana Černochová. Dále řekla, že i v novodobých zahraničních misích působí ženy, válečných veteránek máme zhruba tisíc. Komunitní centrum pro válečné veterány v Praze je nedaleko Ústřední vojenské nemocnice na adrese U čtvrté baterie 194.

Alex Gabriel v Galerii Jaroměři-Josefově

Malíř Alex Bezuglov (uměleckým jménem Alex Gabriel) má od 20. srpna 2022 stálou expozici v prostorách Umělecké kolonie Bastion IV v Jaroměři-Josefově. Ukrajinský malíř, který žije v rodině potomků Čechů z Volyně, je v České republice od roku 2012. Věnuje se krajinářské olejomalbě a jeho častým tématem je moře. Výběr tématu je dílem dán jeho původní profesí inženýra elektrotechniky a pozicí námořního inspektora v ukrajinské Oděse. Vernisáže se kromě řady místních významných osobností zúčastnili také čeští reemigranti z tehdejší Kyjevské gubernie a také několik návštěvníků, kteří nedávno odešli z oblastí zasažených současným válečným konfliktem.

Odkaz bitvy u Bachmače

K 105. výročí

Obzvláště velkolepě pojatá byla kulatá výročí v letech 1928 a 1938. O deset let později, v březnu 1948, byla dokonce vydána i Bachmačská pamětní medaile.

Pamětní deska na fasádě bachmačského nádraží, umístěná v roce 2018.

"U Zborova nesli se naši vojáci jako na křídlech, všichni bojovali s vidinou blížící se rodné země. V tak mohutných chvílích každý stává se dítětem, víra ve splnění snů je živá. U Zborova všichni věřili, že jejich nástupem nastane na ruské frontě změna, že všechno se znovu pohne a konečně bude zlomen rakouský odpor. Snilo se tehdy o cestě domů. U Bachmače? Odcházelí jsme z Ruska a nevěděli kam. Všechny naše naděje o vítězném návratu s Rusy do svobodné vlasti rozplynuly se jako sen. Před námi byla převraty prosáklá bolševická zem, temný Ural a chladná Sibiř se strašnými dálkami a nevlídnými výhledy do budoucnosti. Těžko se umíralo hrdinům pod Bachmačem. Věčná jim za jich obět' paměť!" (mjr. v z. Antonín Navrátil, 1928)

Stejně jako bitva u Zborova, stal se i Bachmač významnou bojovou kapitolou československých legií v Rusku. Vybojování strategického železničního uzlu plně nedosahovalo slávy legendárního útoku na zborovských pláních, ale jeho význam byl v březnu 1918 pro budoucí československou anabázi zcela klíčový. Proto se i bitva u Bachmače stala jedním ze základů válečné a následně hojně připomínané poválečné tradice. Bachmačský střet se po skončení světové války v nemalém množství promítl nejen v literatuře a umění. V období první republiky byly součástí připomínání bachmačské tradice také každoroční oslavy a odhalování nových pamětních desek.

Bachmač v literatuře

Březnový boj u Bachmače se krátce po odjezdu posledního ešalonu nesmazatelně zapsal do dějin československých legií v Rusku. Tento fakt se v následujících letech pochopitelně odrazil i v literatuře. Ještě během působení československých legií na Rusi bylo na Bachmač vzpomenu to v celé řadě tiskovin v podobě článků různé kvality a rozsahu. V období první republiky vyšla celá řada vzpomínkových děl, románů i básní. Již v roce 1923 vyšla kniha Boje pod Bachmačem a ústup z Ukrajiny z pera Dr. Jiřího Čermáka, který vycházel nejen z bojových hlášení uložených v archivu Legií. Nechyběly ani fotografie a přehledné mapy. K prvnímu kulatému výročí vyšla útlá práce mjr. v z. Antonína Navrátila nazvaná Bachmač – 10. výročí bitvy popisující stručně a jasně bachmačské dny. Václav Cháb ve své knize Bachmač – březen 1918, jež vyšla poprvé v roce 1930, popisuje románovou formou nejen samotný březnový střet, ale i následující měsíce roku 1918. Druhé kulaté výročí přineslo knihu Bachmač – k 20. výročí bitvy u Bachmače vydal pěší pluk 6 „Hanácký generála Janina“ a dalším významným dílem byla publikace Od Zborova k Bachmači, která je sestavena ze vzpomínkových statí desítek jednotlivých účastníků bitvy a podává tak hodnotné svědectví o prožitku vojáků i velitelů oněch březnových dní. Poprvé vyšla v roce 1938, podruhé pak v menším formátu k 30. výročí v roce 1948. Závěrem nesmíme zapomenout ani na kroniky 4., 6., a 7. čs. střeleckého pluku, které si střetem u Bachmače prošly a o jejichž bojové účasti se kroniky významně zmiňují.

Oslavy

Vzpomínkové akce vztahující se k výročí bojů u Bachmače se během období první republiky konaly pravidelně každý rok. Obzvláště velkolepá byla kulatá výročí v letech 1928 a 1938, o čemž svědčí i četné zmínky v dobovém tisku. Dne 11. března 1928 uspořádala Československá obec legionářská v zasedací síni Staroměstské radnice v Praze oslavy 10. výročí bojů o Bachmač, kam se dostavila celá řada významných hostů, včetně předsednictva poslanecké sněmovny. Oslava byla zahájena skladbou Svoji k svému, kterou úspěšně přednesl Pěvecký sbor ČsOL Slavia. Svoje příspěvky k tématu Bachmače následně přednesli nejen plk. Čermák a gen. Čeček. Stejně jako v Praze, konaly se oslavy také v Olomouci, domovském městě 6. střeleckého pluku. Zde se ve stejný den konala slavnostní přehlídka na Masarykově náměstí, které se zúčastnil i ministr národní obrany František Udržal, jež

vyslovil dík starostovi města i vzorně nastoupeným řadám 6. pluku. Ministr převzal pak od starosty města kopii praporu a předal ji veliteli pluku. Ceremonii byla přítomna i čestná stráž s originálním praporem, jež stála předstoupěna před frontou legionářů. Po státní hymně následoval slavnostní pochod pluku.

O deset let později se na Bachmač opět vzpomnělo ve velkém. Ve Smetanově síni Obecního domu v Praze se dne 10. března 1938 konal slavnostní večer, který zahájila Česká filharmonie státní hymnou a předešlo k Smetanově hře Libuše. K zúčastněným promluvil ministr národní obrany František Machník a následně připomenul události z března 1918 přednosta vojenského archivu Památníku osvobození dr. František Šteidler. Krásný večer zakončily tóny Smetanova Blaníku. Město Olomouc pojalo, již klasicky, oslavy velkolepěji: Na slavnosti se sjelo do Olomouce na 20 000 lidí a mezi nimi několik set legionářů,

bývalých příslušníků pluku a účastníků bitvy u Bachmače. Slavnosti jako takové se konaly od 11. do 13. března 1938 a jejich součástí bylo i divadelní představení, výstava upomínek na bitvu u Bachmače a výstava legionářských umělců. Hlavní den oslav připadl na neděli 13. března, který vyvrcholil slavnostní přehlídkou pluku a připnutím šesti stuh na plukovní prapor. Nechyběli opět ani veteráni bojů o Bachmač, kteří zaujali čestné místo v tvaru a účastnili se defilé celé olomoucké posádky. Na Hanáckých kasárnách byly následně odhaleny pamětní desky se jmény padlých příslušníků pluku a u vchodu do kasáren byla umístěna bronzová deska se soškou legionáře v zimní ústroji od prof. Otakara Španiela. Snětím státní vlajky na Masarykově náměstí byly slavnosti pro rok 1938 ukončeny. V následujících desetiletích se již nepodařilo, díky dějinnému vývoji, na tradici navázat a Bachmačské oslavy z posledního předválečného roku tak zůstaly až dodnes nepřekonány.

Poštovní známka

Poštovní správa vydala v průběhu roku 1938 k 20. výročí bojů československých legií celou sérii poštovních známek, které připomínaly pamětihodná bojová vystoupení dobrovolců na válečných frontách v roce 1918. Bachmačská poštovní známka vyšla v měsíci březnu a vytištěna byla v tiskárně Unii rotačním ocelotiskem. Autorem návrhu byl akademický malíř a grafik Jindřich Vlček, rytinu vyryl Bohumil Heinz. Znáмка měla původně platit do konce roku 1938, ale její platnost byla prodloužena a skončila až několik měsíců po vyhlášení Protektorátu Čechy a Morava v prosinci 1939.

Bachmačská pamětní medaile

Tato pamětní medaile, jejímž autorem byl akademický sochař Jaroslav Hejduk, byla založena 5. března 1948 usnesením vlády, jenž bylo následně uveřejněno ve Věstníku ministerstva národní obrany. Bachmačská pamětní medaile byla udělována při příležitosti 30. výročí bitvy u Bachmače všem doposud žijícím legionářům. Udělována byla ale i posmrtně, a to jak padlým, tak později zesnulým bratřím, stejně tak ale všem jednotkám a útvarům, které se na bojích podílely. Medaile je odlita z bronzu a na líci je vyobrazen ruský legionář s puškou a nápis Bachmač. Rubová strana nese nápis Pamětní medaile a letopočty tvořící kulaté výročí 1918 a 1948.

Rub je doplněn ještě o slovanskou lípu, která zde symbolizuje společné boje Čechoslováků a vojáků Rudé armády proti společnému nepříteli – Němcům. Nedílnou součástí medaile je i stužka v československých barvách po stranách doplněná o barvy ze stuh sv. Jiří, jenž jsou vedeny středem stuhy.

Po roce 1948

Po roce 1948 význam Bachmače postupně upadal v zapomnění a politické vedení státu mělo k uznání legionářských tradic pramalé pochopení. Ještě v roce 1950 byl udělen 1. železničnímu pluku Československé armády čestný název „Bachmačský“. Brzy však od něj bylo upuštěno a pojem „bachmači“ se v pozdějších letech vžil jen jako označení pro vyjádření těžké služby vojáků železničního vojska. Po roce 1989, kdy se opět začala rozvíjet činnost Československé obce legionářské a dalších organizací, začalo se povědomí o bojích u Bachmače do společnosti pomalu navracet. Nejvýznamnějším mezníkem je pochopitelně 100. výročí těchto bojů, které si letos připomínáme: „Ony slunečné, blátivé dny se zapařenými obzory. Vítr, uhlí a kouř, telegrafní aparáty a telegrafní sloupy. Dny bez jídla a noci bez spánku. Mrznoucí hvězdy nad černou zemí s modravými cáry posledních sněhů. Mlhou dýmající ojiněná jitra. Vagony a zase vagony...“. Takový byl Bachmač před sto lety.

Text: br. Erik Štrégl, foto: Miloslav Košťál

Text převzat se svolením z webu ČsOL

POZVÁNKA Letní tábor 2023

Letní tábor pro potomky volyňských Čechů (s možností doprovodu rodičů, prarodičů...)

Pro tento rok připravujeme již 6. ročník letního tábora a letos opět v Mladoňově u Nového Malína. Tábor se bude konat v termínu od **9.-16. 7. 2023** v areálu ekologického centra, které je obklopeno přírodou. Ubytování je ve zděné rekonstruované budově staré školy, strava je zajištěna 5krát denně. Máme k dispozici vybavenou klubovnu, venkovní posezení i s ohništěm. Při velké poptávce jsou připraveny i další venkovní chatky.

V programu tábora jsou výlety do okolí, za historií a do přírody, sportovní aktivity, výtvarné a rukodělné dílny, koupání, posezení u ohně, branný závod, navázání nových přátelství a jiné.

Tábor se koná v termínu vzpomínkové akce k 80. výročí vypálení Českého Malína a bude možnost se účastnit programu, který bude v letošním výročí rozšířený.

Předběžná cena tábora (podle platného ceníku zařízení) bude asi 4 700 Kč (pro dítě). Zájemci o tábor prosím pište na e-mailovou adresu: volynsti.cesi@gmail.com.

Za organizátory se na vás těší Dagmar Martinková

Po stopách koncentračních táborů

Reportáž

Na rozdíl od některých svých kolegů, potomků volyňských Čechů, jsem se zájezdů Spolku pro zachování odkazu českého odboje (dále jen „Spolku“) zúčastnil poprvé, a to ve společnosti dvou z nich – Standy Sabola a Jardy Báci. Navazovaly na zahraniční zájezdy po stopách československých legionářů a prvoválečných zajatců (Bajkal 2020, Uzbekistán 2021, Kyrgistán 2022), jichž se nedávno zúčastnily skupiny členů SČVP. O dvou z nich v našem Zpravodaji vyšly články.

Obdobně jako řada členů SČVP, také já jsem absolvoval řadu cest po legionářských a druhoválečných bojištích, na kterých bojovali naši volyňští předci, a příslušné pietní akce (na Ukrajině, v Polsku, Slovensku a Česku). Skutečnost, že v průběhu 2. sv. války byl každý čtvrtý volyňský Čech včetně žen odveden do armády a podílel se tak i na osvobození své pravlasti, je známým fenoménem této komunity.

V říjnu 2022 jsem však měl poprvé možnost navštívit místa německých koncentračních (vyhlazovacích) táborů, konkrétně polských v Sobiboru (14.10.) a Treblince (15.10.) a rakouském Mauthausenu (24.10.) při příležitosti 79. výročí vzpoury vězňů a 80. výročí popravy českých vlastenců z období Heydrichiády. V programu byla také návštěva Muzea varšavského povstání. Vhodným doplňkem byly odborné komentáře předsedkyně „Spolku“

Setkání s velvyslancem Jakubem Dürrem na velvyslanectví ČR v Polsku.

Zleva: Stanislav Sabol, Jakub Dürr, Miloslav Košťál, Gabriela Havlůjová, Milan Kotoun, Jaroslav Báča, Zdeněk Lyčka.

a historičky Gabriely Havlůjové a jejích kolegů. Opět jsem prožíval atmosféru a emoce umocněné pietami, zpěvem naší hymny s českou vlajkou v pozadí a vžíval se do tehdejších událostí a pocitů obětí.

Jako obvykle vše ještě doznívalo po návratu domů, kde jsem si své dojmy a pocity uvnitř sebe i písemně – s úctou ke všem obětem – zpracovával.

Přitom jsem vzpomínal i na to, jak volyňští Češi během 2. sv. války schovávali židovské spoluobčany, pečovali o ně, zachránili je tak před internací (dosud bylo prokázáno 230 osob), a proto 15 z nich se stalo nositeli titulu „Spravedlivý mezi národy“. Dobrou pověst na Volyni měli i židovští lékaři. Znovu jsem si kladl otázku, jaké jsou příčiny opakujících se zvěrstev a co můžeme dělat pro to, aby se donekonečna neopakovala. Opět jsem si potvrdil, že pro plné pochopení dějin je nejučinější to, co jsem četl, slyšel nebo viděl ve filmech či dokumentech, doplnit návštěvou příslušných míst.

Příjemnou vložkou prvního zájezdu bylo varšavské setkání všech účastníků se zdejším českým velvyslancem Jakubem Dürrem (14.10.), které zprostředkoval Zdeněk Lyčka z Ministerstva zahraničních věcí. Byl zde dostatečný prostor i pro zajímavou diskuzi.

Památník obětem v Treblince.

Kamenolom a Schody smrti v Mathausenu.

Na zájezdech mě zaujala práce s mládeží formou účasti žáků a studentů, kteří tak měli možnost blíže se seznámit s dějinami, ať už formou prohlídek, výkladů, dotazů nebo setkání s přímými účastníky událostí či jejich potomky. Určitě to v nich zanechává stopy, které pak mohou rozvíjet a předávat dál jako „štafetový kolík“. V Mauthausenu se jedna ze studentek kladenského gymnázia – Bára Müllerová – dostala se svým komiksem o herečce Anně Letenské před kamery ČT, která šot zařadila do svého večerního zpravodajství.

Zajímavé pro mě také bylo setkání s účastníky obou zájezdů, mezi kterými byli i amatérští badatelé (tzv. srdcaři), se kterými bylo možné debatovat o podrobnostech a významu různých událostí a vyměňovat si tak informace a zkušenosti ve prospěch věrohodnosti („nic není jenom černé nebo bílé“). I my, potomci volyňských Čechů, se zabýváme tím, co naši předkové prožívali ve válečných obdobích, takže nacházet společná témata, která nás spojují, bylo jednoduché.

Celkově na zájezdech, jejichž účastníci pokrývali věkovou škálu od 10 do 70+ let, vládla přátelská atmosféra, kterou – vedle všech stěžejních momentů – citlivě zachytil Jindřich Čermák na svých fotografiích, které mají řekněme hloubku a „duši“.

Za sebe i své volyňské kolegy děkuji za příležitost účastnit se uvedených zájezdů a přeji Spolku pro zachování odkazu českého odboje, aby šel nadále směrem, který si při svém založení vytyčil.

Text: Miloslav Košťál, foto: Jindřich Čermák

Zapomenutý pplk. Leopold Grosman

Při přípravě podkladů pro knihu Legionáři Chomutovska jsem na prezenční listině k valné hromadě chomutovské jednoty ČsOL, konané 31. března 1952 v Čs. domě odboje, narazil na jméno Leopolda Grosmana. V knize pak jsou uvedeny pouze základní údaje, pocházející z databáze Vojenského ústředního archivu v Praze. Koncem roku 2021 se mi poštěstilo nahlédnout do rozsáhlé pozůstalosti po Leopoldu Grosmanovi. Kdo byl legionář, podplukovník pěchoty Grosman?

Narodil se 9. listopadu 1887 v Železném Brodu. Vychodil pět roků obecné školy, tři měšťanské a rovněž tři roky pokračovací večerní. V roce 1908 byl odveden a vojenskou prezenční službu u 97. pěšího pluku v Liberci ukončil v roce 1911. Po vypuknutí Velké války nastoupil 27. července 1914 k témuž pluku, se kterým odjel nejprve na srbskou, později na ruskou frontu. V této době byl již ženatý s Ludmilou Grošovou, se kterou měl syna. Za bojů v Karpatech byl 15. února 1915 zajat, tentokrát jako příslušník 74. pěšího pluku. V zajateckém táboře v Taškentu se 24. května 1915 přihlásil ke vstupu do čs. vojska, což se mu podařilo 24. června 1916 a stal se rozvědkem 1. čs. střeleckého pluku. Absolvoval nejprve poddůstojnickou školu, v roce 1919 i školu důstojnickou. Pobyt v ruských legiích ukončil v hodnosti poručíka u 9. střeleckého pluku Karla Havlíčka Borovského. Po návratu do vlasti v roce 1920 setrval u pěšího pluku 9 v Mostě až do roku 1922. Od toho roku nastoupil službu u pěšího pluku 46 v Chomutově, kde vystřídal různé velitelské funkce. V roce 1936 jej přemístili k cyklistickému praporu 3 v Levicích, od kterého odešel do výslužby v roce 1939. V době okupace byl po dobu tří měsíců v roce 1942 internován v táboře ve Svatobořicích. Koncem války se zapojil do práce v odbojové skupině pplk. Václava Huška v Rakovníku. V květnu 1945 byl odeslán do pohraničí jako velitel západního úseku, později se stal velitelem pěšího pluku 38 v Kyselce až do jeho zrušení.

Tím ale jeho vojenská služba zdaleka neskončila. 15. ledna 1946 byl jmenován styčným důstojníkem MNO u Oblastní osídlovací úřadovny v Žatci. A od 1. prosince 1946 se stal pplk. Grosman velitelem Hlavního shromažďovacího střediska volyňských Čechů a Slováků v Žatci. Podléhala mu pobočná střediska v Mostě, Dolním Jiřetíně a v Jesenici. Zmínku o tom včetně jeho fotografie je možné shlédnout v novinách volyňských Čechů Věrná stráž. Dnem 30. dubna 1947 byl však na vlastní žádost ze zdravotních a osobních důvodů propuštěn z vojenské služby. Za obětavou službu ve shromažďovacím středisku obdržel pplk. v. v. Leopold Grosman pochvalné uznání z rukou gen. Bohumila Bočka. Za pobyt v ruských legiích byl dekorován Křížem sv. Jiří 4. stupně, Čs. válečným křížem z roku 1918, Čs. revoluční medailí a Spojeneckou medailí. Kromě toho obdržel i další pamětní odznaky. Po propuštění z armády i nadále zůstal v Chomutově, kde bydlel v Čechově ulici 58 až do smrti.

Text a foto: Miroslav Jančar

Přes Duklu i odsouzení Medailonek

Letos uplynulo 100 let, kdy se 14. února 1923 narodil kryrský občan pan Vladimír Synek. Rodák z Novin Českých na Volyni, kde prožil se svými rodiči a sourozenci dvacet jedna let, v letech 1944–1945 příslušník 1. československého armádního sboru Ludvíka Svobody v letech 1956–1957 nespravedlivě odsouzený na 25 let komunistického vězení v tzv. „Staňkovickém procesu“ jako nepřítel družstevního hospodaření, můj otec.

Vladimír Synek se narodil v zemědělské rodině Antonína a Anny Synkové rozené Tenglerové v Novinách Českých na Volyni. Jeho dědeček Jan Synek patřil ke spoluzakladatelům obce, v roce 1870 přišel na Volyň z obce Prádlo u Nepomuku. Měl tři bratry a dvě sestry. Vychodil obecnou školu v Novinách. Otec brzy zemřel, a tak se už od dětství musel věnovat práci v hospodářství. V roce 1938 nastoupil do učení do zámečnické dílny pana Anděla a vyučil se zámečníkem. V roce 1942 zemřela i matka, a proto musel z dílny odejít pracovat do zemědělství. O usedlost a pole se starali spolu s bratry Václavem a Antonínem. Starší bratr Josef se oženil a sestra Antonie provdala, sestra Anna zemřela velmi mladá. V dubnu 1944 hned při první příležitosti dobrovolně vstoupil do Československé armády, jednotka 1. samostatné čsl. tankové brigády, 3. tankový prapor v SSSR pod velením generála Richarda Tesaříka. Po prodělaném výcviku se zúčastnil bojů: Krosno, Dukla, Nižný Komárnik, Sohrau, Loslau, Ratiboř, Moravská Ostrava, Olomouc až do Prahy, byl zraněn v boji u Dukly 29. 9. 1944 střepinami do pravé ruky. Obdržel vyznamenání: Československý válečný kříž z roku 1939, Československá medaile Za chrabrost před nepřitelem, Československá vojenská pamětní medaile, Sovětská medaile Za vítězství nad Německem. V čs. zahraničním vojsku sloužil do konce května 1945. Od 1. 6. 1945 vykonával mimořádnou činnou vojenskou službu ve Vojenské skupině Žatec až do prosince 1945 a v hodnosti rotného byl 8. 12. demobilizován. Bratři Antonín, Václav a Josef rovněž dobrovolně vstoupili do

Československé armády a všichni tři přišli o život na podzim roku 1944 při osvobozování Československa v Karpatsko – dukelské operaci v krvavých a velmi těžkých bojích u Dukly a Machnówky. Vladimír jako jediný z bratrů Synkových boje na Dukle přežil. K uctění památky padlých volyňských Čechů byl v roce 1951 vybudován ve Staňkovicích u Žatce Pomník obětím 2. světové války a mezi jmény 48 vojáků, většinou občanů volyňské obce Noviny České a obcí blízkých jsou uvedeni i Josef, Antonín a Václav Synkovi.

V 1. československém armádním sboru bojoval také manžel jeho sestry Antonie Jaroslav Libovický (1913–1977). Jeho bratranec Vladimír Libovický (1906–1984), který jako baletní mistr a překladatel působil od roku 1939 ve Švýcarsku, byl příslušníkem československých vojenských jednotek ve Velké Británii v bojovém nasazení spojař TB. Jako zázrakem a jenom díky zdravotnímu posudku známého lékaře se nestal obětí perzekuce vojáků západní fronty v rámci politických procesů, které probíhaly po Únoru 1948. Mohl se tak plně věnovat rozvoji kulturní práce mezi volyňskou reemigrací v poválečném Československu, a především mládeži na Žatecku.

Po odchodu z vojenské služby se Vladimír Synek jako většina zahraničních vojáků rozhodl zůstat v Československu a usadil se ve Staňkovicích u Žatce, kde mu byla přidělena hospodářská usedlost jako náhrada za majetek na Volyni. Začal zde soukromě hospodařit nejprve sám a později se svou manželkou volyňskou Češkou Emilií Malou, se kterou se oženil v roce 1948. Narodily se jim dvě děti: Marie v roce 1949 a Antonín v roce 1953. V roce 1951 vstoupili do JZD, kde oba několik let pracovali. Ale zemědělské družstvo začalo mít brzy těžkosti vyplývající z chyb jeho vedení a museli se najít nepřátelé družstevního hospodaření. Státní bezpečnost obvinila pět mladých zemědělců ze Staňkovic. V roce 1956 ve vykonstruovaném procesu byl Vladimír spolu s manželkou odsouzen na 25 let vězení s umístěním do jednoho z nejtěžších čs. komunistických vězení v Příbrami. Vladimír zde pracoval jako dělník, později jako svářeč a zámečník na úpravě rudy a byl podmínečně propuštěn 9. 11. 1965. Obě jejich malé děti byly svěřeny prarodičům, kteří je vychovávali celých deset let. Po návratu z vězení zůstal pracovat jako zámečník v Uranových dolech v Příbrami až do odchodu do důchodu v roce 1981. Usadil se u rodičů své manželky v obci Běsno a později se přestěhoval k synovi do obce Kryry u Podbořan. Bylo mu 47 let, když v roce 1970 ovdověl. Jeho koníčkem zůstala práce, i v důchodu pracoval jako brigádník, vypomáhal v zemědělství, zahradničil, houbařil a radoval se ze svých pěti vnoučat. Plné rehabilitace v roce 1991 se nedožil, zemřel náhle 29. 8. 1990 ve věku 67 let.

Ve sborníku vzpomínek „Dukla věčně živá“ takto popisuje jeho spoluautor Ing. Václav Širc, historik volyňských Čechů, který se zabýval osudy vojáků na frontě, sbíral jejich vzpomínky a příběhy, „Štědrý večer na Volyni“ v roce 1944: „Smutné, přesmutné byly Vánoce a Štědrý večer 1944 v českých rodinách, ve městech i osadách na Volyni. Nebylo snad rodiny, kde by některý z jejich příslušníků nechyběl u štědrovečerní večeře. A o to smutněji bylo v těch rodinách, a nebylo jich málo, kde už věděli, že jejich otec, syn nebo bratr s nimi už nikdy víc ke štědrovečerní večeři nezasedne, že zůstal někde na Dukle. Mimořádně byla postižena osada České Noviny. Většina mladých mužů a chlapců měla smůlu, že byla zařazena k tankovým výsadbářům – samopalníkům a k pěším praporům. Tedy k útvarům, kde byly ztráty největší. Ve více než dvaceti rodinách už oplakávali své mrtvé. Zvlášť těžce to dolehlo na rodinu Antonína Synka. Čtyři syny a zeť vyprovázeli v březnu do československé armády. Čtyři syny – Josefa, Václava, Toníka a Vládu. Netušili, že samopalníci Václav a Toník padnou hned první den bojů v Machnówce. Kulometník Josef někde u Teodorówki. Zeť Jaroslav Libovický byl jako kulometník raněn do ruky a Vánoce trávil v sovětské vojenské

nemocnici, daleko od domova. Zůstal jim už jenom Vláša, který sloužil u tankové brigády. Shledají se alespoň s ním? Přežije? Shledají se ještě někdy se dvěma českými chlapci odněkud z českého pohraničí, Aloisem Haukem a Bohuslavem Badalem, kteří spolu s jejich syny narukovali? Přes tři čtvrti roku ilegálně prožili v rodině Synkových, kde našli azyl po svém útěku z Todtovy organizace v Dubně, kam byli nasazeni okupanty. Náhodou se v Dubně seznámili s chlapci Synkovými. Domluvili se s nimi a jednoho krásného letního dne v roce 1943 dezertovali. S chlapci Synkovými přijeli do Českých Novin. Přivezli s sebou pušky i střelivo, čímž posílili domobranu osady. Žili pak u Synků jako členové rodiny. Pomáhali jim v hospodářství. Žili v osadě veřejně. Věděla o nich celá osada. Nikdo je však německé okupační správě neprozradil. Mezi tamními Čechy zrádci nebyli. V březnu 1944 spolu s chlapci Synkovými narukovali do československé armády. Oba dva k samopalníkům. Synkovi je vybavili na cestu potravinami, penězi i prádlem jako vlastní syny. Také tak na ně vzpomínají. Oba chlapci byli raněni. Štědrý večer a Vánoce trávili v nemocnici. Válku patrně přežili. Z chlapců Synkových ji přežil jedině Vláša...."

Bohuslav Badal a Alois Hauk válku skutečně přežili. Pátrala jsem po jejich osudech nejenom ve Vojenském ústředním archivu, ale i v místě jejich bydliště. Příběh Bohuslava Badala zdokumentoval spisovatel Jan Benda v knize „Opomenutí hrdinové“, která byla v roce 2021 již potřetí vydána v obci Rapotín. Publikace popisuje události z let 1944-1948 a zaměřuje se na vojenskou účast volyňských Čechů z okresu Šumperk v bojích na východě. Je to hlavně pamětní kniha neznámých hrdinů, kteří v letech 1944-1945 bojovali za svobodu naší vlasti. Bohuslav Badal narozený 20. 1. 1924 v Zábřehu byl ve druhé polovině roku 1942 se skupinou organizace Todt nasazen na území Ukrajiny k výstavbě mostů, silnic a dalších staveb. Počátkem roku 1944 uprchl s částí uvedené skupiny k místním obyvatelům české národnosti a po příchodu sovětské armády se přihlásil do čs. jednotek na Volyni. Po základním výcviku byl zařazen do pěší jednotky 1. brigády. Bojoval na Dukelském průsmyku a v dalších místech bojů. Za svoji činnost v boji byl vyznamenán a povýšen do hodnosti svobodníka. Po skončení války se přestěhoval do obce Velké Losiny a hospodařil na zemědělské usedlosti. Zemřel bez potomků 26. 8. 1996. Alois Hauk se narodil 16. 11. 1921 v obci Postřelmůvek, okres Zábřeh, kde v současné době žijí jeho příbuzní. A právě ti mi poskytli kontakt na jeho dceru Milenu do Martina na Slovensku, od které jsem následně obdržela všechny další chybějící informace o jeho životě doplněné fotografiemi. Alois Hauk, který si v roce 1948 změnil příjmení na Horák, po absolvování základní školy začal studovat na Střední stavební škole v Šumperku, ale právě z důvodu totálního nasazení na různá pracovní místa ji nedokončil. Ve vojenských dokumentech je uvedeno, že v lednu 1943 se mu podařilo uprchnout do Novin Českých na Volyni, kde se ukrýval až do příchodu Rudé armády. Dne 21. 3. 1944 se v Rovně přihlásil do čs. zahraniční armády, kde působil jako řidič vojenských automobilů ve 3. čs. samostatné brigádě, dělostřelecký pluk. S 1. československým armádním sborem prošel těžkými boji u Dukly v hodnosti četaře, byl několikrát raněn, ve službě u dělostřelců částečně ztratil sluch a nemohl více hrát v oblíbené dechové kapele. Obdržel několik vojenských vyznamenání. Po válce se stal vojákem z povolání, zůstal u Dělostřeleckého pluku č. 53 a 54 jako autorotmistr s umístěním v Brně, Kroměříži, Bzenci, Topolčanech a od roku 1963 v Martině. Jeho poslední působiště bylo Vyšší vojenské učiliště v Martině, kde vyučoval na vojenské škole a do důchodu odešel jako plukovník. Zemřel 15. 12. 1996 v Martině, byl ženatý a s manželkou vychovali tři děti.

Epilog

Tři dorůstající bratři Toník, Věna a Vláša osiřeli. Zemřel jim otec a po dvou

letech za ním matka. Hospodařili doma na statku sami a z nutnosti vykonávali doma všechny ženské práce. Jako všichni mladí lidé vyrůstající bez dohledu rodičů, byli snad poněkud lehkomyšní. V jádru však zůstali poctivými českým kluky. U nich našli úkryt zběhové z německé organizace TODT, Češi ze staré vlasti, Bohuslav Badal a Alois Hauk. S nimi rázem pak i vstoupili do čs. armády. Když Rudá armáda osvobodila Volyň, byl jeden z bratří oprávněn zůstat doma na statku jako hospodář, jelikož na něm nebylo více nikoho. To se však bratři mezi sebou nemohli nijak dohodnout, který z nich má zůstat doma. Všichni tři chtěli do armády. Nepohodli se tak. Statek nechali pánu Bohu a všichni tři vstoupili do naší armády, Toník a Věna se stali samopalníky, byli hoši živí a neposední jako ruť. Vláša jako zámečník byl přidělen k tankistům. Dukla. Nesčetné útoky a protiútoky, samopalníci stáli mezi prvními. Není mezi nimi zbabělců. Toník a Věna jsou stále pospolu v jednom družstvu. Přesun na nový úsek fronty. Jednotka se dostává na minometné palby nepřítele. Toník i Věna jsou současně zasaženi. Jeden padl na místě, druhý zemřel příštího dne na brigádní ošetřovně v Poljance. Přežil válku jen Vláša. Pomstil své padlé bratry, jak to dokazuje medaile Za chrabrost na jeho hrudi.

Text a foto: Marie Čonková

Použité prameny: Ing. Václav Širc – Štědrý večer na Volyni (Dukla věčně živá) a Bratři Synkové (upraveno), Mgr. Dagmar Martinková, Ph.D. - Na pozvání cara, Marie Čonková - Sborník vzpomínek pamětníků, Jan Benda – Opomenutí hrdinové, databáze Vojenský historický ústav, vzpomínky rodiny Alois Hauka – Horáka

Odešla Olga Pěničková, válečná veteránka

Dne 4. ledna 2023 zemřela Olga Pěničková, volyňská Češka a zdravotnice 1. československého armádního sboru.

Narodila se v roce 1928 v české rodině Vladimíra Krejčíka na Volyni ve vesnici Okolek. Po 1. světové válce byla volyňská oblast rozdělena mezi Polsko a nově vzniklý SSSR, kam patřila i vesnice Okolek, kde Olga vyrůstala. Byla to obtížná doba, v zemi byl hladomor, mnoho lidí zemřelo, mnoho jich bylo odsouzeno k nuceným pracím na Sibiři. To bohužel potkalo i jejího otce, který byl jako kulak v roce 1937 odsouzen na deset let na Sibiř spolu s dalšími 24 lidmi z vesnice a okolí. Z nich se vrátil živý pouze on. Její matka zůstala sama s pěti malými dětmi a aby měla pro děti víc jídla, poslala nejstarší dceru ke vzdáleným příbuzným pracovat jako děvečku jen za jídlo a ošacení. V zemi vládl i teror různých loupeživých band, takže si nikdo nebyl jist svým životem.

Začátkem druhé světové války se situace ještě zhoršila, německá vojska zabrala vše co potřebovala, po osvobození této části Ukrajiny všechny plodiny směřovaly na frontu. Lidé museli žít jen z toho, co se jim podařilo před úřady schovat, nebo vyměnit za nějaké cennosti. I tak mnoho lidí umíralo.

Olga ještě se svou starší sestrou se přihlásily do nově vznikající československé armády. Ve válce byla větší pravděpodobnost přežití, než zůstat na Ukrajině. Přitom si musela změnit svůj věk o dva roky, aby ji vůbec do armády přijali, bylo jí teprve 16 let. Většina z českých dobrovolníků ani neměla doklady.

V armádě absolvovala kurs pro zdravotní sestry a byla nasazena do frontové ošetrovny v první linii, kde byli stahováni zranění z bojů, bylo jim poskytnuto základní ošetření tak, aby byli schopní převozu do nemocnice v týlu.

Nejednou se stalo, že byla jejich ošetrovna zasažena palbou z německých děl. Byla přitom také dvakrát zraněna. Z Polska se jejich jednotka probíjela Dukelským průsmykem na Slovensko. Tam byla situace nejhorší, když jim přivázeli raněné se kterými se znala, nebo byla příbuzná.

Další boje potom probíhaly na Slovensku a přes zbytek republiky se dostali až do Prahy. Po válce ještě zůstala několik měsíců ve vojenské nemocnici ve Slaném, kde se likvidovala epidemie tyfu.

Po demobilizaci, jako většina volyňských vojáků byla směřována na západ republiky, do míst odkud byli vyhoštěni původní němečtí obyvatelé, kteří se nějak provinili proti Československé republice. Tam se také podařilo dopravit matku se zbývajícím dvěma bratry, tam se také usadila i prostřední sestra již vdaná za českého vojáka, se kterým se poznala za války, a nejstarší sestra bydlela ve vedlejší vesnici. Jen otec, který byl propuštěn až v roce 1947, se již nemohl vrátit, protože hranice byla již uzavřena. Trvalo dlouhých sedm let, než se ji podařilo vyjednáváním přes Ministerstvo zahraničí za pomoci Červeného kříže vyjednat s ukrajinskými úřady, aby se otec mohl vrátit ke své rodině.

Mezitím se vdala za svého celoživotního partnera Václava Pěničku se kterým měla syna Miroslava. Další děti už mít nesměla kvůli těžkému úrazu páteře, s jehož následky se potýkala po zbytek života. Potom už nemohla pokračovat v původní práci, protože to byla těžká a značně nebezpečná práce s jedy při ochraně zemědělských plodin.

Později si s rodinou nejstarší sestry zakoupili dům se dvěma byty na okraji Děčína, kde byly obě zaměstnané v konzervárně zeleniny, výhodou byla i blízká škola pro syna. Když syn vyrostl, zakoupili manželé dům kousek od Děčína, který spravili na dvě bytové jednotky s tím, že tam bude bydlet i synova rodina. Krátce tam bydleli, ale poté se odstěhovali na Moravu. Olga pracovala téměř až do důchodu jako kuchařka ve škole v přírodě pro děti ze zamořených průmyslových oblastí.

V důchodu se s manželem odstěhovali za synem do Vyškova. S postupujícími lety, když se zdravotní stav jejího manžela zhoršoval, oba využili nabídky umístění do domova důchodců v Újezdě u Brna, kde také její manžel zemřel. Poté se už Olga nechtěla vrátit do původního bytu a v domově setrvala až do osudného zranění, na které s komplikacemi skonala.

Celý život se snažila být prospěšná své rodině a lidem kolem sebe, aby nebyla nikomu na obtíž. Byla schopná se i přes svůj věk postarat sama o sebe. Zanechala zde syna Miroslava, vnoučata Markétu a Tomáše, pravnuky Josefa, Šimona, Luboše a Soničku.

Text a foto: Miroslav Pěnička a Dagmar Martinková

První zleva je Olga Pěničková.

Příspěvky na tisk Prosinec - leden

Region Litoměřice

Gabriela Toullová 200 Kč, Ing. Jaroslav Gol 200 Kč, Vlastimil Bohatec 200 Kč, Josef Flandera 200 Kč, Jiřina Kuklová 200 Kč, Region 200 Kč, Ing. Gol Jaroslav 700 Kč, Bohatec Vlastimil 300 Kč, Prokůpek Miroslav 200 Kč, Bohatec Miroslav 300 Kč, Edrová Anna 200 Kč.

Region Moravskoslezský

Jaroslava Růžičková 250 Kč, Jiřina Zindlerová 150 Kč, Vlasta Barochová 250 Kč, Marie Vymětalíková 250 Kč, Naďa Matušková 250 Kč, Jiří Kabát 500 Kč, Region 200 Kč.

Region Rakovník

Josef Krouský 500 Kč.

Region Praha

Emilie Vacková 500 Kč, Klaudivie Hrušková 250 Kč, Světlana Slavíková 250 Kč, Ing. Miloslav Masopust 250 Kč, Vendulka Táborská 250 Kč, Ing. Anatol Kopista 250 Kč, Vlasta Hrabáková 250 Kč, Ing. Alexandr Drbal 50 Kč, Ludmila Fňukalová 50 Kč, Lubomír Marek 50 Kč, Larisa Francírková 250 Kč, Jan Toušek 250 Kč, Jiřina Fočerová 250 Kč, nejmenovaný dárce 250 Kč.

Region Cheb

Emilie Tenglerová 250 Kč, Josef Janatka 50 Kč.

Region Podbořany

Emilie Stieberová 300 Kč, Bc. Jana Chvojková 400 Kč, Moravcovi 500 Kč.

Region Žatec

Dagmar Maršíková 300 Kč, Miroslav Lešák 250 Kč, Ludmila Fraňková 250 Kč, Stanislav Kloboučník 250 Kč, Božena Řapková 200 Kč, Jaroslava Kahounová 200 Kč, Radka Lučanová 100 Kč, Věra Moravcová 250 Kč.

Region Olomouc

Josef Novák 250 Kč, Václav Novák 450 Kč.

Region Teplice

Chynová Irena 200 Kč, Marek Josef 100 Kč, Reichelová Emilie 100 Kč, Roušal Alexandr 100 Kč, Semeňáková Jar. 100 Kč, Tesař Miloslav 100 Kč, Valoušek Miroslav 100 Kč, Dvořák Tomáš Ing. 100 Kč, Dvořáková Mil. 100 Kč.

Region Vyškov

Jiřina Nováková 750 Kč.

Region ŠUMPERK

V únoru 2023 slaví 77 let paní **Jiřina Bednářová** ze Šumperka, 75 let paní **Helena Davidová** ze Šumperka, 87 let paní **Evženie Pavlíčková** z Velkých Losin. V březnu oslaví 75 let paní **Libuše Hošíková** ze Šumperka. Všem našim oslavencům srdečně blahopřejeme.

Region UNIČOV

Dne 24. 12. 2022 oslavila krásné 95. narozeniny paní **Libuše Augustová**, roz. Bohuslavová, z Curkova, nyní bytem Šternberk. Dne 31. 12. 2022 oslavila 92. narozeniny paní **Ph.Mr. Zdeňka Kavuličová** z Ulbárova, nyní bytem v Uničově, a 8. 1. 2023 oslavil 86. narozeniny pan **Antonín Holec** z Černého Lesa, nyní bytem v Uničově. Oslavencům přejeme pevné zdraví a štěstí.

Region PRAHA

V únoru slaví 87 let **Antonie Kadrabová** z Verby, nyní Praha, 81 let **Jan Toušek** z Hulče Česká, nyní Uhlířské Janovice.

V březnu oslaví 94 let **Marie Krejčová** z Mirohoště, nyní Praha, 89 let **Vlasta Hrabáková** z Podhájce, nyní Praha, 85 let **Halina Balladová** z Novokrajeva, nyní Nové Strašecí, 80 let **Jaroslav Marek** z Malé Zubovštiny, nyní Kuřivody, 75 let **Miluše Průšová** z Nového Sedliště, nyní Praha, 74 let **Miluše Fialová** z České Kamenice, nyní Neratovice, 55 let **Michal Baloun** z Pokos, nyní Hradec Králové. Všem jubilantům srdečně gratulujeme a přejeme vše nejlepší do dalších let.

Region MORAVSKOSLEZSKÝ

V únoru slaví paní **Mgr. Jarmila Černá** roz. Matějková, bytem Ostrava - 55 let; paní **Marie Kubínová** roz. Vendolská, bytem Rusín - 70 let; paní **Mgr. Ludmila Čajanová** roz. Báčová, nar. Rusín, bytem Krnov - 75 let; pan **Josef Knob**, nar. Moravice, bytem Melč - 75 let; pan **Ladislav Hirš**, nar. Šestákov, bytem Stachovice - 83 let; a paní **Marie Marešová**, nar. Březová, bytem Studénka - 84 let. V březnu slaví pan **Lukáš Kastl**, nar. Vítkov, bytem Kobeřice - 55 let; paní **Emilie Černá** roz. Kajerová, nar. Tajkusy, bytem Krnov - 83 let; a pan **Vladimír Knob**, nar. Ulbárov, bytem Fulnek - 84 let.

Všem jubilantům přejeme dny plné hlavně zdraví, vitality, pohody, radosti, spokojenosti a také štěstí.

Region ŽATEC

V únoru slaví výročí 99 let p. **Miroslav Bernát** z Teremna, nyní Volevčice, 85 let p. **Ing. Stanislav Kloboučník** z Jezírka, nyní Žatec, 87 let p. **Antonie Novotná** roz. Petržilková. V březnu 83 let p. **Marie Hejdová** z Hulče Č., nyní Kolečovice, 75 let p. **Jiřina Hejdová** z Jezírka, nyní Žatec, 89 let p. **Evženie Jankovcová** (roz. Hudečková) z Volkova, nyní Žatec, 97 let p. **Vladimír Lněniček** ze Sofievky, nyní Oráčov, 92 let p. **Vlasta Mašková** (roz. Šrajbrová) z Pokos, nyní Žiželice, 94 let p. **Pavλίna Poliščuková** (roz. Hovorková) z Hulče Č., nyní Žatec, 89 let p. **Božena Řehořová** roz. Jindřišková z Pokos, nyní Žatec, 100 let p. **PhMr. Alžběta Solodunová** z Křemence, nyní Karlovy Vary, 90 let p. **Marie Štychová** z Hošče, nyní Dobřany, 75 let p. **Ing. Jaroslav Vodička** z Hulče, nyní Krásný Dvůr. Do dalších let přejeme hodně zdraví, štěstí a spokojenosti.

Region DOMAŽLICE

V lednu oslavila 87 let paní **Světluš Pechová** z Michalovky, nyní bydlí v Plzni, a 81 let paní **Emílie Kuthanová** ze Zahnašovice, nyní žije v obci Srby.

V únoru slaví 94 let **Doc. PhDr. Jaroslav Fiala, Csc.** z Kupičova, nyní bytem Plzeň, 93 let pan **Boris Červenka** z Dolinky, dnes bytem Plzeň, 87 let paní **Bohumila Šorejsová** z Lucka, nyní obec Poběžovice, a 81 let paní **Vlasta Seidlová** z Ozeran, nyní obec Srby. V březnu oslaví 83 let pan **Josef Bureš** z Olšanky, nyní bydlí v Miřkově. Přejeme mnoho štěstí, životní pohody a pevné zdraví.

Region BRNO

V únoru oslavuje 91 let **Ing. Miroslav Němec** z Lublinu, nyní Brno, 86 let **Viktor Haken** ze Sklíně, nyní Moravský Krumlov, 81 let **Irena Kučerová** roz. Nechvilová z Podcurkova, nyní Svitavy. V březnu oslaví 65 let **Marie Salajková** roz. Vedralová z Hubína, nyní Odovice, a 45 let **Soňa Kutková** z Ivančic, nyní Němčičky u Židlochovic. Jubilantům přejeme pevné zdraví a životní pohodu do dalších let.

Region CHEB

V únoru oslaví 88 let pan **Janatka Josef** z Novosilek, nyní bytem Cheb, dále oslaví 87 let **Šedivcová Evženie** ze Sofievky, nyní bytem Aš. Všem jubilantům přejeme pevné zdraví a životní pohodu do dalších let.

Region CHOMUTOV

V únoru oslaví 86 let paní **Vlasta Zapalačová** roz. Bartošová ze Semidub, bytem Jirkov. V březnu oslaví 81 let paní **Jiřina Kavanová** roz. Chimičová ze Zdobunova, bytem Chomutov, 93 let pan **Jaroslav Ludvík** z Teremna, bytem Jirkov, 75 let pan **Václav Menšík** bytem Most Rudolice. Přejeme pevné zdraví, pohodu a spokojenosti do dalších let.

Region TACHOV

V lednu oslavila 25. narozeniny posila našeho sdružení - **Eliška Rudová** - s kořený rodiny z Ivanoviče, nyní žije v Dlouhém Újezdě. V únoru oslaví narozeniny - 55 let **Marie Jureková** z Holuboviči, nyní bytem v Brance, 78 let oslaví paní **Růžena Roubalová** z Holovně a nyní z Města Touškova., 87 let oslaví paní **Anna Rajmová** z Olšanky, nyní z Tachova, 85 let oslaví paní **Jiřina Pulerová** z Nižné Holovně, nyní z Tachova, a 79 let oslaví pan **Josef Lipchavský** z Kuňov-Plužna, nyní ze Stříbra. V březnu oslaví narozeniny - 89 let pan **Jiří Hudousek** z Holovně, nyní z Tachova. Jmenovaným jubilantům, přejeme do dalších let pevné zdraví, štěstí a rodinou pohodu.

Region OLOMOUC

V březnu oslaví 86 let paní **Emilie Kuřecová** z Moldavy, nyní bytem M. Albrechtice, 75 let pan **Vítězslav Mádr** nyní bytem Přerov - Předmostí. Naším členům přejeme do příštích let hodně zdraví a osobní pohodu.

Region PODBŮŘANY

V únoru a březnu slaví 92 let **Vladmír Cejtchamr** z Jezírka, dnes Sřem, 82 let **Jiřina Hevierová** z Ludchardy, dnes Podbořany, 60 let **Jana Chvojková** z Podbořan, 87 let **Marie Jedličková** ze Sofievy, 75 let **Antonín Řepík** z Podbořan, 75 let **Václav Svoboda** let z Nepomyšle a 88 let slaví **Miroslava Sybková** ze Sofievy, nyní Kryry. Všem oslavencům, i těm, kteří zde nejsou jmenováni, přeji vše nejlepší a hodně zdraví a spokojenosti do dalších let.

Region MOHELNICE

V březnu se dožívá 83 let **Fritscherová Anna**

z Rožanky, nyní Loštice, a 93 let **Králová Marie** z Bakovce, nyní Úsov. Oběma jubilačkám přejeme pevné zdraví a životní pohodu.

Region LITOMĚŘICE

V únoru slaví 94 let **Josef Doležal** z Lucka a 95 let **Marie Šimová** z Hušce. V březnu slaví 75 let **Irena Pötschová** z Boratína, 80 let **Ing. Jiří Bohatec** z Boratína, 85 let **Vladimír Gabriluk** z Ostrogu. Všem našim oslavencům srdečně blahopřejeme.

NAŠE ŘADY OPUSTILI

Region CHOMUTOV

V prosinci zemřela paní Larisa Baštová rozená Lamrová z Moldavy ve věku nedožitých 87 let, naposled bytem Vinaře u Kadaně. Upřímnou soustrast pozůstalým za region vyjadřuje Jaroslav Báča

Region PODBŮŘANY

V lednu zemřel ve věku 93 let pan **Josef Sahulka**, rodák ze Zálesí, naposledy bytem v Soběchlebech. Upřímnou soustrast pozůstalým vyjadřuje Edita Langpaulová.

Region ŠUMPERK

Oznamujeme, že nás opustil ve věku 87 let pan **Václav Šťastný** z Rapotína. Upřímnou soustrast za region projevuje Dana Pospíšilová.

Region MOHELNICE

Dne 11. 12. 2022 zemřel náš dlouholetý člen, pan Jaroslav Ludvík z Úsova, narozen ve Stromovce. Zemřel doma, mezi blízkými – milován a opečováván. Upřímnou soustrast za region vyjadřuje Ludmila Bačovská

Region NYMBURK

Dne 16. listopadu ve věku 87 let po dlouhé nemoci zemřela paní **Marie Koničková** z Malé Zubovštiny, bytem v Milovicích. Upřímnou soustrast celé rodině za region vyjadřuje A. Mazníková a L. Černá.

Region DOMAŽLICE

Dne 8. 1. 2023 zemřela paní **Marie Malá** ve věku nedožitých 87 let. Narodila se v Ivaníči, naposledy bytem Horšovský Týn. Upřímnou soustrast celé rodině projevuje za region Libuše Průchová.

Region MORAVSKOSLEZSKÝ

V prosinci odešla dlouholetá členka od roku 1990, paní **Helena Esterkesová**, v posledních letech života žila v Domově s pečovatelskou službou v Novém Jičíně ve věku 96 let, pan **Miroslav Špaček** z Melče ve věku 74 let. V lednu odešla dlouholetá členka, od roku 2001, paní **Marie Rošlapilová** z Hladkých Životic ve věku nedožitých 86 let. Narozeniny by oslavila v tomto měsíci. Upřímnou soustrast za region projevují D. Dohnálková a J. Hiršová.

Region ŽATEC

Dne 12. 8. 2022 zemřel ve věku 88 let p. **Josef Lešák**, pocházel z Novin Českých. Naposledy bytem Louny. Dne 7. 12. 2022 zemřela ve věku 95 let p. **Marie Šircová**, pocházela z Českých Dorohostají, naposledy bytem Jimlín. Dne 10. 12. 2022 zemřela ve věku 86 let p. **Božena Soukupová**, roz. Hellebrandová. Pocházela z Volkova, naposledy bytem Žatec. Dne 7. 1. 2023 zemřela ve věku 89 let p. **Libuše Šplíchalová** roz. Šulcová, rodačka z Kupičova. Naposledy bytem Louny. Upřímnou soustrast za region Žatec vyjadřuje Slávka Černá.

Region OLOMOUC

Dne 20. 1. 2023 zemřela paní **Marie Nováková** roz. Borisová ve věku 97 let. Pocházela z Moldavy na Volyni, naposledy bytem Nedvězí u Olomouce. Dne 16. 12. 2022 zemřela paní **Vlasta Zapletalová** roz. Prošková ve věku 86 let. Pocházela z Mirohoště-Kocanda, naposledy bytem Hněvotín u Olomouce. Dne 3. 1. 2023 zemřela paní **Břetislava Březinová**, roz. Nováková ve věku 88 let. Pocházela z Moldavy na Volyni, naposledy bytem Hněvotín u Olomouce. Upřímnou soustrast pozůstalým za region Olomouc vyjadřuje Miroslav Nerad.

Upozornění! Název konta: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, Praha č. ú.: 252001907/0300 Československá obchodní banka a.s., Poštovní spořitelna, Rožtylská 1, 225 95 Praha. Prosíme, abyste neupomínali zveřejnění dárců a darů, zveřejňujeme je až po obdržení účetního dokladu. Peněžní dary neposílejte na adresu šéfredaktora. Změny v evidenci členství, adres, přihlášky nových členů, ukončení členství a dotazy zasílejte zásadně na adresu Marie Nečasová, Podháječek 68/IV, 471 24 Mimoň, tel: 728 351 726, e-mail: m.necasova@seznam.cz. Děkuje.

Vydává Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel pro potřebu svých členů. Za obsahovou náplň odpovídají autoři příspěvků. Vychází jako občasník. Číslo vydání 1/2023. Šéfredaktorka: E. Šebesta Langpaulová. Příspěvky nejsou honorované, nevyžádané rukopisy se nevracejí. Příspěvky zasílejte na e-mailovou adresu: zpravodajscvp@seznam.cz nebo na E. Šebestová, Na Hůrce 248, 439 82 Vrutek. Tiskne: MH Tisk, Bubenská 43, 170 00 Praha 7 Holešovice. Registrováno Ministerstvem kultury ČR pod ev. č.: MK ČR E 5901. Termín pro zaslání příspěvků do č. 2/ 2023 je 25. 3. 2023. Www.scvp.eu. Toto číslo vyšlo 8. února 2023.